

Förslag till
tilläggsbudget till
statsbudgeten för
budgetåret 1995/96

6 Förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96

6.1 Inledning

Enligt 9 kap. 5 § regeringsformen kan riksdagen för löpande budgetår på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra och anvisa nya anslag. Så har skett i ett antal propositioner under innevarande budgetår. De ytterligare förändringar av gällande statsbudget som nu kan överblickas och andra frågor som regeringen anser bör tas upp, redovisas i det följande.

För att bibehålla förtroendet för de offentliga finanserna har regeringen tidigare uttalat att utgiftsökningar och inkomstminskningar skall vara fullt finansierade genom samtidigt beslutade utgiftsminskningar eller inkomstökningar (prop. 1994/95:100 bil. 1). I tabell 6.1 redovisas förändringarna i statsutgifterna under 1995/96.

TABELL 6.1 BUDGETFÖRÄNDRINGAR 1995/96, STATSUBGIFTERNA 1000-tals kronor

	UTGIFTSANSLAG
Statsbudgeten	940 010 749
Tilläggsbudget (1995/96:FiU8)	+ 40 603 000
Proposition 105	+ 2 099 237
Vårpropositionen (1995/96:FiU10)	- 1 300 676
Övriga propositioner (prop. 106 och 128)	+ 29 000
Proposition 222	+ 3 000 000
Förslag i denna proposition	- 13 522 852

I avsnitt 4 ger regeringen en närmare beskrivning av såväl utgifts- som inkomstutvecklingen under innevarande budgetår. I beskrivningen ingår en ny beräkning av statsutgifterna och statsinkomsterna baserat bl.a. på nya antaganden.

Den av riksdagen godkända tekniska justeringen inom Försvarsdepartementets område, med anledning av att de utestående förskotten ersatts med en kredit (prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FöU3, rskr. 1995/96:175), medför att anslaget A1 Försvarsmakten reduceras engångsvis med 14 583 miljoner kronor.

De utgiftsökningar som föreslås i denna proposition

uppgår till 1 224,9 miljoner kronor varav 100 miljoner kronor inom Utrikesdepartementets område, 88,3 miljoner kronor inom Socialdepartementets område, 4 miljoner kronor inom Kommunikationsdepartementets område, 483 miljoner kronor inom Finansdepartementets område, 167 miljoner kronor inom Utbildningsdepartementets område, 318,6 miljoner kronor inom Jordbruksdepartementets område samt 64 miljoner kronor inom Miljödepartementets område. Finansiering sker i huvudsak inom respektive departementsområde, förutom utgiftsökningen inom Utrikesdepartementets område där finansiering sker såväl inom det egna departementsområdet som genom neddragning av anslag inom Försvarsdepartementets område. Vidare sker inom Finans-, Jordbruks- och Miljödepartementens områden finansiering helt eller delvis på statsbudgetens inkomstsida. Förslagen inom Arbetsmarknadsdepartementets område påverkar inte anslagsnivåerna under budgetåret 1995/96.

Samtidigt föreslås utgiftsminskningar på totalt 14 747,8 miljoner kronor.

Sammantaget föreslås i denna propositionen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 förändringar som innebär en utgiftsminskning på 13 522,9 miljoner kronor.

**TABELL 6.2 SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRINGARNA I
UTGIFTSANSLAGEN FÖR BUDGETÅRET 1995/96 I
FÖRHÅLLANDE TILL STATSBUDETEN
1000-tals kronor**

	BELOPP I STATS- BUDGETEN	FÖRSLAG TILL NYTT ANSLAGS- BELOPP	FÖRÄNDRING ÖKNING (+) MINSKNING (-)
<i>Utrikesdepartementet</i>			
Bidrag till vissa internationell organisa- tioner, reservationsanslag	1 352 808	1 452 808	+ 100 000
Summa:	1 352 808	1 452 808	+ 100 000
<i>Försvarsdepartementet</i>			
Försvarsmakten, ramanslag	55 965 440	41 282 688	-14 682 752
Summa:	55 965 440	41 282 688	-14 682 752
<i>Socialdepartementet</i>			
Statens institutionsstyrelse: Vårdverk- samhet, ramanslag	719 973	808 273	+ 88 300
Summa:	719 973	808 273	+ 88 300
<i>Kommunikationsdepartementet</i>			
Utredningsarbete med anledning av M/S Estonias förlisning	3 940 ¹	7 940	+ 4 000
Summa:	3 940	7 940	+ 4 000
<i>Finansdepartementet</i>			
Särskilt bidrag till kommuner och landstings mervärdesskattesystem år 1996	0	483 000	+ 483 000
Summa:	0	483 000	+ 483 000
<i>Utbildningsdepartementet</i>			
Försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning, ramanslag	0	51 000	+ 51 000
Bidrag till viss verksamhet inom det kommunala skolväsendet, förslagsanslag	1 644 605	1 593 605	- 51 000
Högskoleverket, ramanslag	240 000	306 000	+ 66 000
Vissa bidrag till forskningsverksamhet, reservationsanslag	78 799	128 799	+ 50 000
Summa:	1 936 404	2 079 404	+ 116 000
<i>Jordbruksdepartementet</i>			
Från EG-budgeten finansierad kompensation för revalvering av jordbruksomräknings- kursen, reservationsanslag	173 000 ²	489 600	+ 316 600
Sametinget, ramanslag	15 082	17 082	+ 2 000
Summa:	188 082	506 682	+ 318 600
<i>Miljödepartementet</i>			
Investeringar inom miljöområdet, reservationsanslag	285 668	335 668	+ 50 000
Förvaltningskostnader för Lantmäteriverket m.m., ramanslag	732 356	718 356	- 14 000
Bidrag till Lantmäteritaxan, förslagsanslag	10 350	24 350	+ 14 000
Summa:	1 028 416	1 078 374	+ 50 000
Summa totalt:	61 222 021	47 699 169	-13 522 852

¹⁾ Föreslaget i prop. 1995/96:105

²⁾ Föreslaget i prop. 1995/96:150

6.2 Statschefen och regeringen (första huvudtiteln)

Vissa frågor i anslutning till användningen av anslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen

Det är ett mycket starkt svenskt intresse att en positiv utveckling runt Östersjön fortskrider och drivs på. Riksdagen beslutade därför i juli 1996 att på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 under första huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 1 miljard kronor till Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (prop. 1995/96:222 avsnitt 5.4, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307). Medlen är avsedda att bekosta åtgärder och projekt inom de fem områdena svensk exportindustri, energisystem, ömsesidigt kunskapsutbyte, stärkt infrastruktur och samarbete för att skydda miljön runt Östersjön samt för att öka handeln och investeringarna och i övrigt stärka samarbetet mellan stater och näringsliv i Östersjöregionen. Regeringen beslutar om anslaget användning efter förslag från statsministerns Östersjöråd. Några beslut om att ta anslaget i anspråk har ännu inte fattats av regeringen.

För att det anvisade anslaget skall ge så stor effekt som möjligt är det angeläget att det finns en betydande flexibilitet när det gäller sättet att använda anslagsmedlen. Regeringen bör ha möjlighet att kunna gå in från svensk sida i olika former, allt inom den ram som det anvisade anslaget utgör. Det är inte alltid säkert att sådant utvecklingsstöd som anslaget är avsett för i första hand bör ges i form av bidrag. Ofta kan ett lån vara en lämpligare stödform. Olika former av garantier bör också kunna komma i fråga. I första hand bör insatserna kanaliseras genom befintliga stödformer och organ.

För att en garantigivning skall kunna komma i fråga krävs dock att riksdagen medger detta. Regeringen lägger stor vikt vid att ett sådant medgivande ges. Regeringen föreslår att garantier får ställas ut intill ett belopp av 2 miljarder kronor. Om det mot bakgrund av vunna erfarenheter senare befinns att detta är otillräckligt återkommer regeringen med förslag om en ändring av garantiramen.

Som kommer till uttryck i det förslag till budgetlag, som riksdagen för närvarande prövar (se prop. 1995/96:220), skall avgifter tas ut för garanti-åtaganden. Syftet med garantiavgifterna är att täcka kostnader för administration och eventuella förluster. Avgifterna skall motsvara den ekonomiska risk och de övriga kostnader som åtagandena innebär för staten. Riksdagen kan dock medge att en avgift får sättas lägre än vad som är betingat från mera försäkringsmässiga utgångspunkter för vissa angivna åtaganden. Regeringen anser att det i den verksamhet som det av riksdagen anvisade anslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen är avsett för i många fall kan finnas starka skäl för att inte ta ut så höga avgifter som annars skulle vara motiverade från allmänna utgångspunkter och för att, om omständigheterna i vissa fall motiverar det, helt un-

derlåta att ta ut avgifter. Riksdagen bör ge regeringen möjligheter härtill. Kostnaderna för subventioner och eventuella förluster som kan uppkomma på grund av garantierna bör belasta det anvisade anslaget. Om man beräkningsmässigt gör ett antagande om en riskfaktor på 20 procent kommer anslaget att belastas med 400 miljoner kronor med anledning av garantiförlusterna. Även de administrationskostnader som inte täcks med avgifter bör betalas från anslaget. Det finns anledning att noga följa garantiernas riskutveckling och anpassa garantigivningen så att erforderliga medel finns på anslaget för att täcka de beräknade garantiförlusterna.

Återbetalningar av lån och andra medel som kan komma att inflyta i den verksamhet som bekostas från anslaget kan inte, enligt de principer för redovisning mot anslag och inkomstitlar som förslaget till budgetlag ger uttryck för, tillgodoföras anslaget och på nytt komma till användning inom ramen för anslaget ändamål. För att detta skall vara möjligt efter budgetlagens föreslagna ikraftträdande den 1 januari 1997 behövs ett särskilt medgivande av riksdagen. Enligt regeringens mening talar starka skäl för att återbetalade lånemedel m.m. får återföras till anslaget och tas i anspråk för nya stödprojekt m.m. Någon ytterligare nettobelastning på statsbudgeten, utöver det anvisade anslagsbeloppet, är inte avsedd.

Tekniken med återförande av medel till anslaget, liksom andra moment av redovisningsteknisk natur i stödverksamheten, bör kontinuerligt följas och utvärderas mot bakgrund av vunna erfarenheter. Regeringen kommer att återkomma till riksdagen om övervägandena i samband därmed ger anledning till detta.

6.3 Utrikesdepartementet (tredje huvudtiteln)

B. Bidrag till vissa internationella organisationer

B 9. Fredsbevarande verksamhet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett reservationsanslag på 1 352 808 000 kronor.

Anslaget, som är centralt för svensk utrikespolitik, används för civila och militära fredsfrämjande och förebyggande insatser i olika delar av världen. Den helt övervägande delen av beloppet, drygt en miljard kronor, har under innevarande budgetår använts för insatser i f.d. Jugoslavien. Återstoden av anslaget är i huvudsak in-tecknat av gjorda, pågående och planerade internationella fredsfrämjande insatser.

Försvarsmakten har hemställt att regeringen från anslaget också skall finansiera merkostnader till följd av tillämpning av skattelagstiftningen för personal i Försvarsmaktens utlandsstyrka. Denna merkostnad beräknas till 185,2 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att utgiftsökningen finansieras genom att anslaget A 1. Försvarsmakten uppfört på fjärde huvudtiteln, minskas med 100 miljoner kronor. Reserverade 85,2 miljoner kronor finansieras genom följande utnyttjande av anslaget B 9. Fredsbevarande verksamhet:

- 15 miljoner kronor avseende medel som inom anslaget reserverats för förlorad FN-ersättning vid övergången från UNPROFOR till IFOR.
- 12,2 miljoner kronor som avsatts för FN:s Rapid Reaction Force i f.d. Jugoslavien och som inte kommer att utnyttjas här för.
- 10 miljoner kronor som avsatts för eventuella oförutsedda materielförluster inom IFOR.

Återstoden, dvs. 48 miljoner kronor, finansieras genom att minska det utrymme som finns kvar inom anslaget för fredsfrämjande insatser under återstoden av budgetåret.

Några ytterligare krav för nu pågående insatser från försvarsmakten avseende anslaget B 9. eller det i budgetpropositionen föreslagna anslaget B 4., inom utgiftsområde 5, föreligger inte och kommer inte att föreligga.

6.4 Försvarsdepartementet (fjärde huvudtiteln)

A Försvarsmakten m.m.

A 1. Försvarsmakten

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för Försvarsmaktens verksamhet uppfört ett ramanslag på 55 965 440 000 kronor.

I avsnitt 6.3 föreslår regeringen att resursförstärkningar på 185,2 miljoner kronor inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde till del finansieras genom en minskning inom Försvarsdepartementets verksamhetsområde. Regeringen föreslår därför en minskning av ramanslaget A 1. Försvarsmakten med 100 000 000 kronor.

Den av riksdagen godkända (prop.1995/96:105, bet. 1995/96:FöU3, rskr. 1995/96:175) tekniska justering, med anledning av att de utestående förskotten ersatts med en kredit, medför att anslaget A 1. Försvarsmakten reduceras engångsvis med 14 582 752 000 kronor.

Totalt föreslås anslaget A1. Försvarsmakten reduceras med 14 682 752 000 kronor.

6.5 Socialdepartementet (femte huvudtiteln)

F Myndigheter under Socialdepartementet

F 16. Statens institutionsstyrelse: Vårdverksamheten
I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 719 973 000 kronor.

Regeringens förslag:

Statens institutionsstyrelse tillförs 88 300 000 kronor för att täcka ett prognostiserat underskott i verksamheten budgetåret 1995/96.

Bakgrund: Statens institutionsstyrelse (SiS) bildades den 1 juli 1993 som central förvaltningsmyndighet för de hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (särskilda ungdomshem) samt 22 och 23 §§ lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM-hem). Från och med 1 april 1994 övertog SiS från landsting och kommuner det formella huvudmannskapet för de institutioner som bedömdes motsvara behovet av efterfrågan av vårdplatser.

Verksamheten finansieras dels genom anslag, dels genom vårdavgifter som tas ut av kommunerna. I den proposition (1992/93:61) som låg till grund för riksdagens beslut om statligt övertagande av huvudmannskapet beräknades att statens andel av kostnaderna skulle utgöra cirka hälften av ungdomshemmen och cirka en tredjedel av LVM-hemmen. I dagsläget svarar den anslagsfinansierade delen för cirka 26 procent av kostnaderna för LVM-hemmen och 47 procent av kostnaderna för ungdomshemmen. Fördelningen mellan anslagsfinansiering och vårdavgifter överensstämmer således inte med vad propositionen avsåg.

Verksamheten vid Statens institutionsstyrelse är mycket omvärldsberoende och därför svårplanerad. Den är ständigt utsatt för krav på förändring och anpassning. Därtill skall den vård som tillhandahålls tillgodose vitt skilda behov och samtidigt ha en hög kvalitet. SiS är i hög grad beroende av intäkter från vårdavgifter, varför en minskad efterfrågan av missbrukarvård har gett ett ekonomiskt underskott.

Sedan det statliga övertagandet har efterfrågan av LVM-placeringar minskat kraftigt, vilket gett minskade intäkter och förorsakar ekonomiska problem. Vid övertagandet den 1 april 1994 fanns cirka 1 000 LVM-platser mot idag cirka 625. SiS har genomfört olika åtgärder för att få verksamheten i ekonomisk balans, bl.a. har man minskat antalet platser inom missbrukarvården genom att avveckla två institutioner samt skurit ned antalet platser vid samtliga institutioner. Det kan bli nödvändigt med ytterligare neddragningar av LVM-platser. Efterfrågan är större på ungdomssidan där man genomför utbyggnad. Anpassningen av verksamheten till efterfrågan är dock förenad med stora kostnader

och tar även viss tid att genomföra. I samband med nedläggning av institutioner uppstår kvardröjande kostnader upp till 18 månader samtidigt som intäkter i form av avgifter helt försvinner.

För att öka intäkterna har ett nytt avgiftssystem, med ökade differentierade avgifter, införts. Avgiftsnivån får dock inte avvika allt för mycket från riksgenomsnittet för liknande institutioner som drivs av andra huvudmän. Kommunerna är idag ytterst kostnadsmedvetna. En alltför hög avgiftsnivå riskerar att ytterligare minska efterfrågan och därmed ge lägre avgiftsintäkter.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen bedömer att de åtgärder som SiS genomfört för att effektivisera och omstrukturera vården vid institutionerna varit nödvändiga. SiS bör även fortsättningsvis lägga största vikt vid att få till stånd en optimal balans mellan den vård som efterfrågas och de resurser som kan erbjudas, utan att vårdens kvalitet eftersätts.

Trots att myndigheten genomfört kraftiga åtgärder för att få verksamheten i ekonomisk balans beräknas ett underskott uppstå för innevarande budgetår. Det är visserligen svårt att göra exakta prognoser för SiS verksamhet. Den senaste uppföljningen pekar dock på att underskottet i verksamheten för innevarande budgetår kommer att bli cirka 90 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att Statens institutionsstyrelse tillförs 88 300 000 kronor för innevarande budgetår. Regeringen har den 5 september 1996 uppdragit åt Riksrevisionsverket att utvärdera Statens institutionsstyrelses hittillsvarande verksamhet och lämna förslag till eventuella åtgärder som kan skapa förutsättningar för en bättre balans mellan tillgång och efterfrågan av platser vid de särskilda ungdomshemmen och LVM-hemmen.

6.6 Kommunikationsdepartementet (sjätte huvudtiteln)

B. Sjöfart

B 8. Utredningsarbete med anledning av M/S Estonias förlisning

I statsbudgeten finns för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 940 000 kronor.

Den 28 september 1994 förliste passagerarfärjan M/S Estonia sydväst om finska Utö. Fartyget förde estnisk flagg. Regeringen uppdrog den 28 september 1994 åt Statens haverikommission (SHK) att biträda i utredningsarbetet med anledning av förlisningen.

Riksdagen anvisade ett anslag på 3 940 000 kronor till utredningsarbete med anledning av M/S Estonias förlisning på tilläggsbudget till statsbudgeten för innevarande budgetår (prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:TU15, rskr. 1995/96:205). Utredningsarbetet beräknades då vara slutfört under våren 1996.

Såvitt nu kan bedömas kommer utredningen att pågå

under hela år 1996. De tidigare anvisade medlen är nu förbrukade och SHK:s kostnader för det fortsatta arbetet beräknas till 4 000 000 kronor.

D. Post och telekommunikation

D 4. Kostnader förenade med statens ägande i SOS Alarm Sverige AB

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett reservationsanslag på 210 000 000 kronor.

Regeringen har med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1993/94:150, bet. 1993/94:TU38, rskr. 1992/93:437) i juni 1994 tecknat ett alarmeringsavtal med SOS Alarm Sverige AB i syfte att säkerställa en effektiv SOS-tjänst och tillgodose behovet av alarmeringstjänster för den statliga räddningstjänsten.

Det anvisade anslaget skall täcka statens kostnader för grundtjänsten enligt avtal. Enligt avtalet ingår däremot inte kostnader för införandet av ett nytt nödnummer, 112.

Eftersom introduktionen av det nya nödnumret kommer att påverka bolagets verksamhet är det dock rimligt att SOS Alarm Sverige AB får använda anslaget till att täcka en del av utgifterna i samband med den pågående informationskampanjen för införandet av det nya nödnumret.

Regeringen föreslår därför att SOS Alarm Sverige AB, utöver kostnader för grundtjänsten enligt avtal, får utnyttja högst 4 miljoner kronor av anslaget till kostnader för införandet av ett nytt nödnummer, 112.

6.7 Finansdepartementet (sjunde huvudtiteln)

G. Bidrag och ersättning till kommunerna

G 7. Särskilt bidrag avseende kommuners och landstings mervärdesskattesystem år 1996

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande år.

Regeringens förslag:

483 miljoner kronor anvisas för att år 1996 reglera övergången till ett nytt mervärdesskattesystem för kommuner och landsting.

Den 1 januari 1996 ändrades systemet för återbetalning av mervärdesskatt för icke skattepliktig verksamhet (skola, omsorg och sjukvård m.m.). För att täcka kommunernas och landstingens kostnader för att finansiera systemet gjordes en ekonomisk reglering genom att de generella statsbidragen höjdes med 19 000 miljoner kronor fr.o.m. år 1996. Eftersom underlaget för att

fastställa denna reglering var osäkert uttalade regeringen under hösten 1995 att en uppföljning skulle göras när säkrare uppgifter fanns att tillgå (prop. 1995/96:64, bet. 1995/96:FiU5, rskr. 1995/96:116).

Riksskatteverket lämnade under maj månad nya uppgifter om kommunernas och landstingens ingående och utgående mervärdesskatt för de senaste åren. Det finns nu således ett mer fullständigt underlag för att göra en slutlig reglering för år 1996. Den sammanlagda regleringen på helårsbasis skall enligt det nu framtagna underlaget uppgå till 22 482 miljoner kronor. Underlaget har då justerats med hänsyn till att mervärdesskatten på livsmedel sänktes den 1 januari 1996. Från detta belopp skall dras det tidigare reglerade beloppet om 19 000 miljoner kronor. Från det totala regleringsbeloppet dras för år 1996 också ett belopp om 2 999 miljoner kronor till följd av de utbetalningar som i januari och februari 1996 har gjorts från det ordinarie mervärdesskattesystemet och som beror på den eftersläpningseffekt som finns i systemet. I januari och februari 1996 sker således utbetalningar som avser december 1995, vilka minskar belastningen på mervärdesskattekontona med motsvarande belopp. På motsvarande sätt kommer det under år 1997 att ske utbetalningar från kontona i januari och februari som avser december 1996. Avdraget om 2 999 miljoner kronor från det totala regleringsbeloppet är en förutsättning för att uppnå den statsfinansiella neutralitet som förutsattes vid den ursprungliga regleringen. Vid ett eventuellt avslutande av det nu införda systemet och en återgång till ett statligt finansierat system kommer motsvarande eftersläpningseffekt att uppstå åt andra hållet. Statens utgifter för den kommunala mervärdesskatten skulle då under det första året bara motsvara 11 månader, medan kommuner och landsting skulle ha kvar en månads utgifter in på införandeåret. Vid en eventuell ny förändring av systemet skall därför utgå kompensations till kommuner och landsting motsvarande utbetalningen denna överskjutande månad.

Den återstående regleringen för år 1996 uppgår således till 483 miljoner kronor. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att sammanlagt 483 miljoner kronor anvisas på ett särskilt anslag, Särskilt bidrag avseende kommuners och landstings mervärdesskattesystem år 1996.

För att justera för hanteringen av de landstingsfria kommunerna vid den ursprungliga regleringen föreslås att hela bidraget tillförs landstingskontot hos Riksgäldskontoret. Regeringen avser av samma anledning att uppdra åt Riksskatteverket att föra över 63 miljoner kronor från kommunkontot till landstingskontot.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen en höjning av de generella statsbidragen med 3 482 miljoner kronor fr.o.m. år 1997 för att reglera övergången till det nya systemet.

Föreslagen reglering har beaktas genom att denna kommunala mervärdesskatt inte längre belastar statens inkomsttitel avseende mervärdesskatt.

6.8 Utbildningsdepartementet (åttonde huvudtiteln)

A. Skolväsendet

A 18. Försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål 51 miljoner kronor anvisade under förslagsanslaget Bidrag till viss verksamhet inom det kommunala skolväsendet m.m.

Regeringens förslag:

En anslagsteknisk förändring genomförs som medger att medel som anvisats till försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning hösten 1996, men inte utnyttjas, i stället kan användas under budgetåret 1997.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat om en försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning (prop. 1995/96:145, bet. 1995/96:UbU8, rskr. 1995/96:224) och har för budgetåret 1995/96 anvisat medel motsvarande 51 miljoner kronor avseende 1 700 platser med utbildningsstart hösten 1996 för detta ändamål under anslaget A 9. Bidrag till viss verksamhet inom det kommunala skolväsendet m.m. (prop. 1995/96:105 och prop. 1995/96:150 bet. 1995/96:FiU10, rskr. 1995/96:304).

Försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning har förberetts av en organisationskommitté. Denna har omvandlats till en kommitté, Kommittén för kvalificerad yrkesutbildning (U1996:02) med uppdrag att fullfölja organisationskommitténs arbete och leda försöksverksamheten samt svara för uppföljning samt för att en oberoende utvärdering kommer till stånd. Verksamheten byggs ut under 1997 och 1998 till totalt 3 700 respektive 4 500 årsstudieplatser.

Kommittén har i skrivelse till regeringen uppgett att intresset för den kvalificerade yrkesutbildningen är omfattande. Antalet hittills inkomna ansökningar är stort. Med hänsyn till de kvalitetskrav som bör ställas på de utbildningar som får delta i försöksverksamheten, bedömer emellertid kommittén att det är osäkert om alla de 1 700 platser kan påbörjas under hösten 1996. Regeringen anser, mot bakgrund av det stora intresset för försöksverksamheten, att det är mycket angeläget att de utbildningsplatser som ej kan tas i anspråk under hösten 1996 istället kan starta år 1997.

Medlen för försöksverksamheten är innevarande budgetår anvisade på förslagsanslaget A 9. Bidrag till viss verksamhet inom det kommunala skolväsendet och kan därför inte tas i anspråk nästkommande budgetår. Regeringen föreslår att de under nämnda anslag beräknade medlen för försöksverksamheten med den kvalificerade yrkesutbildningen – 51 miljoner kronor – istället anvisas under ett nytt ramanslag A 18. Försöksverksamhet med kvalificerad yrkesutbildning. Därmed ges möjlighet att disponera medel nästkommande budget-

år. Den av riksdagen beslutade omfattningen på försöksverksamheten med kvalificerad yrkesutbildning kan då bibehållas oförändrad under perioden. Anslaget A 9. Bidrag till viss verksamhet inom det kommunala skolväsendet m.m. minskas i samma omfattning.

C. Universitet och högskolor m. m.

C 51. Högskoleverket

SUNET

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål 30 miljoner kronor anvisade under anslaget till högskoleverket.

Regeringens förslag:

66 miljoner kronor anvisas som extra engångsbelopp för SUNET såvitt avser universitet och högskolor och statliga museer.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen (1995/96:125) om åtgärder för att bredda och utveckla användningen av informationsteknik tagit upp frågor som berör Swedish University Computer Network (SUNET). Detta skall ses som en nationell tillgång som skall kunna utnyttjas av ännu fler, t. ex. hela biblioteksväsendet. För att SUNET skall kunna utvecklas i sin nuvarande och utökade roll behövs en kraftig uppgradering av nätet. Detta gäller ryggradsnätet – som omfattar universitetsorterna samt Luleå – samt anslutningarna till övriga högskolor, och statliga museer. Berörda kommuner skall vidare av staten under ett inledande skede erbjudas anslutning till SUNET av huvudbibliotek, länsbibliotek och länsbibliotek.

Regeringen tar upp frågan om målsättning, finansieringsformer och resurser för SUNET i budgetpropositionen. För driften av ett uppgraderat SUNET för universitetens och högskolornas del och för de statliga museerna beräknas därvid medel under ett nytt anslag. Särskilda medel beräknas för de kommunala anknypningarna.

Regeringen anser det vara motiverat att under det expansionskede som förestår under de närmaste åren underlätta måluppfyllelsen genom att anvisa ytterligare medel för de statliga myndigheternas del utöver de reguljära medel som beräknas under det nämnda anslaget i budgetpropositionen. Ett engångsbelopp om 66 miljoner kronor bör därför anvisas för att förbrukas under minst en treårsperiod.

D. Nationella och internationella forskningsresurser

D 21. Vissa bidrag till forskningsverksamhet Tekniskt forskningsinstitut

Regeringens förslag:

Möjligheterna att inrätta ett nytt tekniskt forskningsinstitut i Göteborg skall utredas. Institutets verksamhet skall bedrivas i samarbete med näringslivet. Som en utgångspunkt för det fortsatta arbetet ställer staten en engångssumma av 100 miljoner kronor till förfogande, varav 50 miljoner anvisas på tilläggsbudget, och 50 miljoner kronor får användas av redan anvisade medel under anslaget C45. Vissa särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. under förutsättning att utredningen leder till att projektet kan genomföras. Ställningstaganden till finansiering av driftkostnader m.m. görs när utredningen presenterat sitt förslag.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget, inte minst av samhällsekonomiska skäl, att Sverige upprätthåller en hög nivå på den tekniska forskningen. Detta framförs idag från flera håll. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) gör bedömningen att statens insatser för forskning och utbildning med teknisk inriktning bör öka. IVA anser att det bärande motivet för samhället att rikta ökade insatser mot forskning och utbildning framför allt inom det tekniska området är den långsiktiga betydelsen för utveckling, tillväxt och sysselsättning. IVA framhåller även vikten av goda kontakter mellan den grundläggande kunskapsproduktionen och forskningen och näringslivets utvecklingsarbete. Även Industrieförbundet betonar vikten av satsningar inom det teknikvetenskapliga området. Industrin är, enligt Industrieförbundet, i starkt stigande grad beroende av högskolans utbildning och forskning, särskilt inom teknikområdet. Statens insatser för utbildning och forskning måste i högre utsträckning tillgodose industrins behov. En bättre koppling mellan forskningen och avnämarna är nödvändig. De forskningsinsatser som görs av stat och näringsliv möts av ökade krav och förväntningar på att forskningen skall bidra till att lösa problem i samhället och stärka näringslivets utveckling. Det är av avgörande betydelse att högskolan och näringslivet i samverkan kan inrikta forskningen mot strategiska områden och öka nyttiggörandet av forskningen. Enligt NYFOR-kommittén, som har gjort en översyn av samverkan mellan högskolan och näringslivet, existerar ett betydande gap mellan högskolans forskning och industrins FoU-verksamhet.

Det är viktigt att inom vissa områden genomföra koncentrerade statliga satsningar som bidrar till ett utökat utbyte mellan högskoleforskningen och näringslivet. Ett sådant område utgör den tekniska forskningen och forskarutbildningen. En samlad insats inom det tekniska forskningsområdet med syftet att stimulera sam-

verkan mellan högskolan och näringslivet är en långsiktig investering som kan ge mycket goda resultat.

För att främja sambandet mellan den akademiska grundforskningen och företagens behov av tillämpad forskning bör utredas möjligheterna att inrätta ett stort nationellt tekniskt forskningsinstitut med en bred tvärvetenskaplig inriktning, lokaliserat till Göteborg. En förebild bör kunna vara de tyska Fraunhoferinstituten och inriktningen av institutets organisation och verksamhet bör vara i huvudsak följande. Inriktningen av forskningen bestäms i huvudsak av uppdragsgivaren (industrin) och dess kvalitet garanteras bl.a. av att institutets forskare också är verksamma vid högskolan samt att chefen tillika är professor vid ett universitet eller en högskola. Detta innebär en nära samverkan mellan institut och universitet. Forskare och doktorander från både högskolor i hela landet och industri kan engageras i verksamheten. Institutet bör emellertid inte ha fasta forskartjänster. I stället bör forskare vid högskola och industri tillfälligt kunna arbeta vid institutet, vilket bidrar till en ökad rörlighet mellan högskola, institut och industri. Institutet kan på det viset möjliggöra ett naturligt flöde mellan högskola, institut och industri, vilket kan leda till en effektiv kunskaps- och kompetensöverföring i båda riktningarna. Institutet bör, självt eller gemensamt med t.ex. Chalmers Tekniska högskola AB och Göteborgs universitet, förfoga över laboratorieresurser. Det skall vara möjligt för institutet att ta på sig uppdrag som innebär att, genom såväl forskning som utvecklingsarbete, kunna utveckla nya produkter, från idé till färdig prototyp. I den miljö som då skapas, inte minst genom uppdragsverksamhet, blir det ett naturligt steg att forskningsresultat omsätts i innovationer. För den löpande verksamheten bör institutet ha en statlig grundfinansiering, resten bör i huvudsak vara uppdragsforskning med medel från industrin. Institutet och dess forskare skall dessutom, på samma sätt som högskolans forskare, kunna söka anslag för forskningsprojekt från statliga forskningsfinansiärer, stiftelser, EU:s forskningsprogram etc.

Institutets organisatoriska form bör utredas. Institutet bör, som en nationell resurs, placeras på eller i anslutning till en högskola. Detta skulle möjliggöra för studenter att praktisera på institutet, som därmed också skulle bli en väg ut i näringslivet. I en svensk modell av ett Fraunhoferinstitut skulle dessutom kontakterna mellan forskningen och skolan (grundskola såväl som gymnasieskola) kunna utvecklas, för att på detta sätt på ett tidigt stadium öka intresset för teknik. Institutet skulle därigenom kunna fungera som en länk mellan forskning, skola och näringsliv.

Regeringen avser att låta utreda möjligheterna för att inrätta ett nytt tekniskt forskningsinstitut i Göteborg med den angivna inriktningen. Som en utgångspunkt för det fortsatta arbetet bör staten vara beredd att ställa en engångssumma av 100 miljoner kronor till förfogande under förutsättning att utredningen leder till att projektet kan genomföras. Ställningstaganden till finansiering av driftkostnader m.m. kommer att göras

när utredningen presenterat sitt förslag. Eventuella tillkommande kostnader för staten utöver de 100 miljoner kronor som här har föreslagits, skall finansieras genom omprioritering inom befintliga ramar. 100 miljoner kronor bör avsättas för ändamålet för senare användning dels genom att 50 miljoner kronor anvisas på tilläggsbudget under anslaget D 21. Vissa bidrag till forskningsverksamhet, dels genom att 50 miljoner kronor får användas av för innevarande budgetår anvisade medel under reservationsanslaget C 45. Vissa särskilda utgifter inom universitet och högskolor m. m.

Regeringen tar upp frågan om det avsedda institutet även i den forskningspolitiska propositionen.

Finansiering av förslag avseende tekniskt forskningsinstitut och SUNET m. m.

Regeringen har beslutat att universiteten och vissa högskolor senast den 20 september 1996 skall återbetala sammanlagt 261 miljoner kronor till staten. Regeringen anmäler detta även i budgetpropositionen för år 1997. Till följd av den förstärkning av statsfinanserna som därigenom uppkommit anser regeringen att det nu finns utrymme för de i det föregående nämnda satsningarna på ett tekniskt forskningsinstitut och SUNET.

6.9 Jordbruksdepartementet (nionde huvudtiteln)

B. Jordbruk och trädgårdsnäring

B 17. Från EG-budgeten finansierad kompensation för revalvering av jordbruksomräkningskursen

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett reservationsanslag på 173 000 000 kronor.

Anslaget anvisades med anledning av att Sverige fick ge jordbrukssektorn av EG finansierad kompensationsstöd till följd av revalveringen av jordbruksomräkningskursen, den s.k. gröna kursen, i januari 1996. Kronans gröna kurs har därefter åter revalverats, varför anslaget nu behöver ökas för att ta hänsyn till ytterligare stöd. Anslaget föreslås ökas med samma belopp som kommer att utbetalas från EG-budgeten under tre år.

Europeiska unionens råd antog den 18 december 1995 en förordning om kompensation för märkbara sänkningar av jordbruksomräkningskurserna före den 1 juli 1996 (förordning (EG) nr 2990/95, EGT nr L 312/7). Den 24 juli 1996 beslutade rådet att förlänga förordningens giltighet fram till den 31 december 1996. Förordningen föreskriver att Sverige, i det fall en sådan sänkning av kursen sker, får bevilja stöd till jordbruket under tre på varandra följande tolv månadersperioder med början efter den månad då kursen revalverades. Beloppet för den andra och den tredje perioden skall minskas med en tredjedel av det belopp som ges under

den första perioden. Stödet får inte inriktas på en viss produktion.

Den svenska kronans jordbruksomräkningskurs gentemot ecun revalverades första gången den 11 januari 1996 med 3,3 procent. Den 6 juli skedde ytterligare en uppskrivning, även denna gång med ca 3,3 procent. Det innebär att EG:s förordning åter skall tillämpas för Sverige. Det nya kompensationsbelopp som kommer att utgå från EG-budgeten uppgår till totalt 316,6 miljoner kronor, vilket skall fördelas på tre år. För första tolv månadersperioden är stödet 158,3 miljoner kronor (augusti 1996 - juli 97). Perioden därefter utgår följaktligen två tredjedelar av detta belopp, dvs. 105,53 miljoner kronor. Den tredje tolv månadersperioden (augusti 1998 - juli 1999) kommer slutligen en tredjedel, 52,77 miljoner, att betalas ut.

På den svenska statsbudgeten tas anslag upp motsvarande de belopp som Sverige erhåller från EG-budgeten. Inkomsterna som tas upp på inkomstittel ökar med samma belopp. För utbetalning av det nya stödet krävs därför att anslaget ökas med samma belopp.

Tillämpningsreglerna för stödet fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 2921/95 av den 18 december 1995 om närmare bestämmelser om kompensation för sänkning av vissa jordbruksomräkningskurser (EGT nr L305/60).

Förordningen tillåter att man, om stödet per jordbruksföretag och per år i genomsnitt underskrider 400 ecu (omkring 3 500 kronor), avstår från att fördela stödet direkt till företagen. Det stöd som kom Sverige till godo i och med revalveringen i januari låg under denna gräns. Även denna gång är det genomsnittliga stödbeloppet så lågt, högst ca 1 800 kronor per företag och år, att kostnaden för att fördela och betala ut det till företagen skulle bli orimlig i förhållande till stödets storlek. Det bör således i första hand bli tal om utbetalning för kollektiva åtgärder.

Därutöver föreskrivs att man i sådant fall får använda medlen antingen till kollektiva åtgärder av allmänt intresse för jordbruket eller till andra ändamål som av EG-kommissionen redan godkänts för nationellt stöd. Ytterligare ett krav är att stödet inte får ersätta nationella utgifter, den s.k. additionalitetsprincipen. Åtgärderna skall således till sin art eller storlek utgöra ett komplement till åtgärder som Sverige skulle ha vidtagit om detta stöd inte beviljats. De får inte heller åtnjuta annat stöd från gemenskapen.

Fördelningen av stödet till olika ändamål skall godkännas av kommissionen innan utbetalning får ske. Ansökan skall lämnas före den 30 juni 1997. Därefter har kommissionen två månader till sitt förfogande att behandla ärendet och ge sitt utlåtande.

På samma sätt som för det stöd som gavs med anledning av den tidigare revalveringen, avser regeringen att utforma detaljplanerna för den andra omgångens stöd och sedan i enlighet med tillämpliga EG-regler underställa kommissionen planerna för godkännande. Regeringen har för avsikt att tillämpa samma principer för fördelningen som vid det tidigare tillfället. Det bör no-

teras att även fiskerisektorn berörs av revalveringen varför denna också kan komma i åtnjutande av stödet. Åtgärder som kan komma ifråga är inom forskning och utveckling, markandsfrämjande åtgärder samt sociala- och miljöåtgärder. Regeringen kommer att ta slutlig ställning till programmet efter samråd med företrädare för näringen.

D. Sametinget och rennärigen m.m.

D 1. Sametinget

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 15 082 000 kronor.

Sametinget är enligt sametingslagen ansvarig för att organisera valet till tinget. Sametingets valnämnd är utsedd att ansvara för valet. Det är val vart fjärde år. Nästa sametingsval äger rum i maj 1997. Arbetet med planeringen av valet har påbörjats. Sametinget har i sin anslagsframställning för år 1997 och i tilläggsansökan för innevarande budgetår yrkat 3 030 000 kronor för valet. Beloppet avser bl. a. kostnader för annonsering och information om valet, tryckning och utskick av röstkort och valsedlar, utbildning av valförrättare och bidrag till partier.

Eftersom medel för valet inte budgeterats under anslaget gör regeringen bedömningen att 2 miljoner kronor bör tillföras Sametinget för att administrera valet i enlighet med sametingslagen.

Detta tillskott finansieras genom att förhandlingar med EG-kommissionen har resulterat i att medel från EG:s budget kommer att erhållas för vissa utgifter som ursprungligen budgeterats som nationella.

6.10 Arbetsmarknadsdepartementet (tionde huvudtiteln)

A. Arbetsmarknad m.m.

Det svåra läget på arbetsmarknaden ställer krav på kraftfulla insatser från statsmakternas sida. I regeringens proposition Vissa åtgärder för att halvera den öppna arbetslösheten till år 2000, ändrade anslag för budgetåret 1995/96, finansiering m.m. har regeringen tydliggjort att arbetslösheten skall bekämpas med välutbildade kvinnor och män. En viktig del i detta arbete är den särskilda utbildningssatsningen. Av de nya platserna i vuxenutbildningen är 30 000 platser i högskolan. Fler studentbostäder är en förutsättning för att ungdomarna skall kunna genomföra sin utbildning och lägga grunden till ett livslångt lärande och därmed en stark ställning på arbetsmarknaden.

Arbetslösheten inom byggsektorn är fortfarande hög. Att öka sysselsättningen inom denna del av arbetsmarknaden innebär inte bara att arbetslösa byggnadsarbete-

re ges sysselsättning utan också att investeringarna ökar och därmed att tillväxtens goda cirkel etableras.

De äldre arbetslösa har en svår ställning på arbetsmarknaden. Att snabbt ge denna grupp kontakt med arbetslivet är av största vikt för att inte permanent ställa dem utanför den reguljära arbetsmarknaden.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen nu insatser som verkar för tillväxt och mot långa tider av arbetslöshet och passivitet.

A 2. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Tillfälligt investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder

Regeringens förslag:

Ett tillfälligt investeringsbidrag införs för tiden fram t.o.m. år 1999 för anordnande av studentbostäder. Bidrag lämnas för upp till 15 000 bostäder med maximalt 25 000 kronor för varje studentrum.

Högst 50 miljoner kronor av investeringsmedel under anslaget Arbetsmarknadspolitiska åtgärder för budgetåret 1995/96 får under tiden fram till utgången av budgetåret 1997 användas för bidraget.

Skälen för regeringens förslag: Under sommaren 1996 har riksdagen beslutat (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307) att kraftigt öka antalet utbildningsplatser inom högskolan – särskilt vid högskolor utanför universitetsorterna – för att öka ungdomars möjligheter att stärka sin ställning i arbetslivet. Sammanlagt 30 000 nya årsstudieplatser kommer till följd härav att inrättas under åren 1997-1999.

Den snabba utbyggnaden av antalet utbildningsplatser på de mindre högskoleorterna kommer att starkt öka efterfrågan på ytterligare studentbostäder från dem som inte redan är bosatta på studieorten. Det är angeläget att dessa bostadsförsörjningsbehov kan tillgodoses och att den nyproduktion som behövs kommer igång snabbt.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att ett tillfälligt investeringsbidrag lämnas för produktion av nya studentbostäder på dessa studieorter. Bidrag bör kunna lämnas för bostäder för upp till 15 000 studerande med maximalt 25 000 kronor för varje studentrum i lägenheter för en eller två studerande. Det innebär att studentbostadsbyggandet kommer att kunna mer än fördubblas i förhållande till vad som annars kan förutsättas.

Bidraget bör lämnas för bostäder som tillkommer genom sådana ny- eller ombyggnader som stöds med statlig bostadsbyggnadssubvention och för vilka inte samtidigt annat statligt investeringsstöd lämnas. Underlaget för bostadsbyggnadssubventionen bör minskas med motsvarande belopp.

Investeringsbidrag bör kunna lämnas för byggen som påbörjas under tiden den 1 oktober 1996 - den 31 de-

cember 1999 och som färdigställs inom ett och ett halvt år från påbörjandet. Bidragsgivningen bör riktas in på sådant sätt att bidragen går till de byggherrar som erbjuder de villkor som är förmånligast för de boende. Det bör ankomma på regeringen att utfärda närmare bestämmelser i denna del.

Kostnaderna för investeringsbidraget bör få uppgå till sammanlagt högst 300 miljoner kronor. Endast en mindre del, ca 50 miljoner kronor, av denna kostnad beräknas falla ut före utgången av budgetåret 1997.

Under tionde huvudtitelns reservationsanslag A 2. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder har budgetåren 1994/95 och 1995/96 under särskilda anslagsposter beräknats sammanlagt över 6,7 miljarder kronor för ROT-åtgärder m.m. resp. byggnadsinvesteringar m.m. I fråga om vissa av de ändamål för vilka medel har beräknats har också särskilda ramar beslutats av riksdagen. Sista dagen för påbörjande av arbeten eller för ansökan om stöd har nu passerats såvitt gäller flera av dessa stödformer. Såvitt redan nu kan bedömas kommer de fastställda ramarna inte alltid att utnyttjas fullt ut.

Motivet till att anvisa särskilda medel för insatser inom ROT- och bygginvesteringsområdena var att öka byggsysselsättningen. Arbetslösheten inom byggsektorn är fortfarande hög. Det är angeläget att de avsatta medlen utnyttjas för att öka sysselsättningen inom denna del av arbetsmarknaden.

Kostnaderna för investeringsbidraget för anordnande av studentbostäder bedöms mot denna bakgrund under år 1997 kunna finansieras inom ramen för de åtaganden som gjorts för de sysselsättningsprogram som beslutades under åren 1994 och 1995. En avstämning i denna del kan dock göras först sedan dessa program i huvudsak genomförts. Regeringen avser att i anslutning till vårpropositionen 1997 återkomma till riksdagen med förslag till permanent finansiering av det nu föreslagna investeringsbidraget.

Överblicken över medelsbehovet för de redan pågående programmen behöver förbättras. I fråga om vissa av de stödformer som ingår i programmen har någon sista dag för ansökan om utbetalning av stöd inte ställts upp. Regeringen avser därför att föreskriva att ansökan om utbetalning av stöd skall göras inom sex månader efter det att de stödberättigade arbetena skall ha slutförts, såvida inte annat redan finns föreskrivet eller – i det enskilda fallet – särskilda skäl finns att medge en utsträckt tid. De som har ansökt eller fått beslut om stöd kommer att underrättas om att en sista dag för utbetalning införs.

A 5. Bidrag till arbetslöshetsersättning m.m.

Tidigareläggning av offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa

Regeringens förslag:

Starten för anordnande av offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa tidigareläggs från den 1 januari 1997 till den 1 november 1996.

Kostnaderna för ersättning till deltagarna i åtgärden får belasta anslaget Bidrag till arbetslöshetsersättning m.m.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i sysselsättnings-propositionen (prop. 1995/96:222), att personer som fyllt 55 år och äldre och som uppbär arbetslöshetsersättning skall få delta i offentliga tillfälliga arbeten. Åtgärden vänder sig till personer som varit inskrivna som arbetslösa vid arbetsförmedlingen i 24 månader eller längre. Åtgärden skall finnas under åren 1997 och 1998. Ersättningen till den enskilde föreslogs vara densamma som inom aktivitetsstödet. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (yttr.1995/96:AU6y, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307). Lagen (1996:870) om offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa träder i kraft den 1 januari 1997.

Det svåra läget på arbetsmarknaden gör att regeringen finner det angeläget att så snart som möjligt ge de äldre arbetslösa tillfälle till en aktiv kontakt med arbetslivet och därmed möjligheter att återgå till reguljär anställning. Ju längre tid de äldre arbetslösa står utanför arbetslivet desto större är risken för långvarig passivitet och bidragsberoende.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att lagen (1996:870) om offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa träder i kraft redan den 1 november 1996. Förslaget innebär en ändring av ikraftträdandebestämmelsen av ovan nämnda lag. Ett lagförslag har upprättats inom Arbetsmarknadsdepartementet. I 2 § lagen görs en hänvisning till lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd med utgångspunkt i dess respektive lydelse per den 1 januari 1997. Detta torde dock sakna betydelse vid tillämpningen av lagen.

Kostnaden för åtgärden under innevarande budgetårs två sista månader beräknas till högst 60 miljoner kronor och föreslås belasta anslaget A 5. Bidrag till arbetslöshetsersättning m.m.

Stimulansersättning vid offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa

Regeringens förslag:

De personer som deltar i offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa får ett tillägg med 45 kronor per dag på sitt aktivitetsstöd.

Skälen för regeringens förslag: Det är lika viktigt att skapa incitament för att få de äldre arbetslösa att ta del i de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna som arbetsförmedlingen erbjuder som att det är kvalitet i de insatser som skall bedrivas inom den offentliga sektorn inom ramen för offentliga tillfälliga arbeten för äldre arbetslösa. Det är angeläget att de individer som deltar i åtgärden finner sina insatser menings- och värdefulla. Anvisningstidens längd, karaktären på arbetsuppgifterna och målgruppens bakgrund när det gäller erfarenhet och ålder medför att det är befogat att till aktivitetsstödet också lägga en stimulansersättning. Denna ersättning bör lämpligen vara i form av ett fast kronotalbelopp så att den får en fördelningspolitisk profil. Regeringen föreslår därför ett tillägg med 45 kronor per dag utöver den ersättning individen har enligt aktivitetsstödet. Kostnaden för denna stimulansersättning är beräknad till 6 miljoner kronor. Finansieringen av dessa medel skall ske genom en indragning av investeringsmedel från anslaget Arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

6.11 Miljödepartementet (fjortonde huvudtiteln)

A. Miljövård

A 4. Investeringar inom miljöområdet

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett reservationsanslag på 285 668 000 kronor.

Sverige kan med stöd av LIFE-förordningen (Rådets förordning (EEG) nr 1973/92 om inrättande av ett finansiellt instrument för miljön - LIFE) få bidrag med 50 procent för naturvårdsprojekt som skall ingå i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000. Bidrag kan beviljas av EG-kommissionen efter ansökan från myndigheter, organisationer eller enskilda. Fördelningen av bidrag sker en gång per år. För Sveriges del bedömer Naturvårdsverket vilka ansökta projekt som är de för naturvården mest angelägna. Därefter lämnas prioriteringsförslag till kommissionen. Kommissionen är inte bunden att följa Naturvårdsverkets prioriteringar. Det finns inte heller bestämmelser om hur LIFE-medel skall fördelas mellan medlemsländerna.

Regeringen beräknar att kommissionen under budgetåret 1995/96, som innefattar två fördelningstillfällen, fattar beslut om att bevilja Naturvårdsverket LIFE-bidrag på i storleksordningen 50 miljoner kronor. Utbetalningen av LIFE-bidragen delas ofta upp på flera år eftersom de sker i den takt projekten fortskrider. Motsvarande belopp förs upp under inkomsttitel 6911 Övriga bidrag från EG.

C. Lantmäteri- och fastighetsdataverksamhet m.m.

C 3. Bidrag enligt lantmäteritaxan

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett förslagsanslag på 10 350 000 kronor. Från anslaget betalas utgifter för de s.k. nedsättningsbeloppen enligt förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar.

Anslaget beräknas under artonmånadersperioden komma att överskridas med 14 miljoner kronor bero-

ende på att ett stort antal sakägare varit berättigade till nedsatt taxa bl.a. i samband med större lantmäteriförrättningar. Med anledning av detta förhållande bör 14 miljoner kronor tillföras anslaget C3. Bidrag enligt lantmäteritaxan. Överskridandet finansieras genom att anslaget C1. Förvaltningskostnader för Lantmäteriverket m.m. minskas med motsvarande belopp. Regeringen behandlar i 1997 års budget närmare frågan om den framtida utformningen av de s.k. nedsättningsbeloppen.